

A TANTÁRGY ADATLAPJA

FILOZÓFIA KULTÚRÁJA

Egyetemi tanév: 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem	
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar	
1.3. Intézet	Irodalomtudományi Intézet	
1.4. Szakterület	Magyar nyelv és irodalom	
1.5. Képzési szint	Mesteri	
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom	
1.7. Képzési forma	Nappali tagozat	

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Filozófia kultúrája				A tantárgy kódja		LMM 2219	
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Józsa István						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Józsa István						
2.4. Tanulmányi év		M2	2.5. Félév	4	2.6. Értékelés módja	É	2.7. Tantárgy típusa		DA

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászám	36	melyből: 3.5 előadás	12	3.6 szeminárium/labor	24
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					40
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					35
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					35
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászámja					120
3.8. A félév összórászámja					156

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

3.9. Kreditszám	6
-----------------	---

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	•
4.2. Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Online, Microsoft Teams
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Online, Microsoft Teams

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Sz ak m ai /k ul cs- ko m pe te nc iá k	<ul style="list-style-type: none"> Képességek a nyelvészet és irodalom kutatásában; a jelenlegi módszerek elsajátítása a nyelvészeti és irodalmi kutatásban; a kulturális és civilizációs jelenségek kompetens megközelítése; szövegalkotás és értelmezés; érvelés és kritikai gondolkodás az irodalom területén.
Tr an sz ve rz áli s ko m pe te nc iá k	<ul style="list-style-type: none"> Képességek a nyelvészet és irodalom kutatásában; a nyelvészeti és irodalmi kutatás aktuális módszereinek elsajátítása; a kulturális és civilizációs jelenségek kompetens megközelítése; szövegalkotás és értelmezés; érvelés és kritikai gondolkodás az irodalom területén.

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismer filozófiatörténeti alapot, az emberi gondolkodás egyes korszakainak a sajátosságait, a klasszikus életművek és a meghatározó kortárs életműveket.
Képességek	A hallgató képes szakszerű kutatást folytatni.
Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan a kutatási eredmények alapján szakszerű, eredeti szöveget írni.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az oktatás célja az interpretáció történetének a megismerése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Saját nézőpont kialakítása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. "Modern"	Előadás Képzőművészeti albumok	

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

2. Hegel, Schleiermacher, Dilthey, Sprenger, Schopenhauer	Előadás Képzőművészeti albumok	
3. Hegel, Schleiermacher, Dilthey, Sprenger, Schopenhauer	Előadás Képzőművészeti albumok	
4. Friedrich Nietzsche	Előadás Képzőművészeti albumok	
5. Az ideológia-kritika	Előadás Képzőművészeti albumok	
6. Az előítéletről	Előadás Képzőművészeti albumok	
7. Az előítéletről	Előadás Képzőművészeti albumok	
8. A Modern 1945 után	Előadás Képzőművészeti albumok Dokumentumfilmek, filmek	
9. Modern és posztmodern	Előadás Képzőművészeti albumok Dokumentumfilmek, filmek	
10. Modern és posztmodern	Előadás Képzőművészeti albumok Dokumentumfilmek, filmek	
11. A posztmodern az irodalomban	Előadás Képzőművészeti albumok Dokumentumfilmek, filmek	
12. A posztmodern a művészetekben	Előadás Képzőművészeti albumok Dokumentumfilmek, filmek	
13. Meghívott művészvendég	Előadás Képzőművészeti albumok Meghívott művészek, vendégtanárok	
14. Meghívott író	Előadás Képzőművészeti albumok Meghívott művészek, vendégtanárok	

Bibliográfia

Kötelező könyvészet

de Chardin: *A kozmikus tudat*. bármely kiadás.
Gadamer, H.-G.: *Igazság és módszer*.
Hamvas, B.: *Óda a 20. Századhoz*. bármely kiadás.
Hamvas, B.: *A világkönyvtár*. bármely kiadás.
Lyotard, F.: *A posztmodern állapot*. bármely kiadás.
Călinescu, G.: *Cinci fețe ale modernității*. Polirom, Iași, 2005
Pethő, B.: *A posztmodern*. Platón, Bp., 1996. Pethő, B.: *A poszt-posztmodern*. Platón, Bp., 1997.

Gadamer, Hans-Georg – *Igazság és módszer* (1960)
Taylor, Charles – *A modern identitás gyökerei* (1989)
Eliade, Mircea – *A szent és a profán* (1957)
Foucault, Michel – *A szavak és a dolgok* (1966)
Sloterdijk, Peter – *A cinikus ész kritikája* (1983)
Cassin, Barbara (szerk.) – *L'Épreuve de la traduction* (2019)
Habermas, Jürgen – *A kommunikatív cselekvés elmélete* (1981)
Heller Ágnes – *A mindennapi élet* (1970)
Nietzsche, Friedrich – *A tragédia születése* (1872)
Derrida, Jacques – *Grammatológia* (1967)

Ajánlott könyvészet

XXX *A 20. század fotóművészete*. Taschen, 2002.
Assmann, J.: *A kulturális emlékezet*. Atlantisz, Bp., 1999.
Arisztotelész: *Poétika*. Matúra sorozat.
Burckhardt, J.: *Az itáliai reneszánsz*. bármely kiadás.
Călinescu, M.: *Cinci fețe ale modernității*. Polirom, Iași, 2005.
da Vinci, L.: *A festészetéről*. Bármely kiadás.
de Chardin, T.: *A kozmikus tudat*. bármely kiadás.
Escher, K.: *Riportfényképezés*. bármely kiadás.
Fejér, Á., Szalma, N.: *Az európai gondolkodás nagy korszakai*. JATE, Szeged.
Freud, S.: *Pszichoanalízis*. bármely kiadás.
Friedell, E.: *Az újkori kultúra története*, 1. kötet, Holnap Kiadó, Bp., 1991.
Gadamer, H.G.: *Igazság és módszer*. Gondolat, Bp., 1984.
Gilbert—Kuhn: *Az esztétika története*. bármely kiadás.
Guy Marica, V.: *Ipostaze ale picturii modern*
Meridiane, Buc., 1985.
Hamvas, B.: *Óda a 20. Századhoz*. bármely kiadás.
Hegyi, L.: *Avantgarde és transzavantgarde*. Magvető, Bp., é.n.
Heller, Á.: *A reneszánsz ember*. Akadémiai Kiadó, Bp., 1971.
Le Bon, G.: *A tömegek pszichológiája*. bármely kiadás.
Lyotard, J.F.: *A posztmodern állapot*. In: J. Habermas, J.F. Lyotard, R. Rorty: *A posztmodern állapot*. Századvég - Gondolat, 1993.
Mann, Th.: *Tonio Kröger*, bármely kiadás.
Moholy-Nagy, L.: *Festészet, fényképészet, film*. bármely kiadás.
Oțetea, A.: *Renașterea și reforma*. Ed. Științifică, Buc., 1968.
Pethő, B.: *A posztmodern*, Platón. Bp., 1996.
Pethő, B.: *A poszt-posztmodern*, Platón. Bp., 1997.
Tatarkiewicz, W.: *Az esztétika alapfogalmai*. bármely kiadás.
Van Gogh, V. albumok
Hofmann, W.: *Fundamentele artei moderne*. Meridiane, Buc., 1977.
Pavis, P.: *Előadáselemzés*. Balassi, Bp., 2003.
Bíró, Y.: *A hetedik művészet*. Osiris, Bp., 1998

8.2 Szeminárium / Labor

Didaktikai módszerek

Megjegyzések

1. Festészet, fotó, film	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
2. A reneszánsz műalkotás szerkezete	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
3. A reneszánsz műalkotás szerkezete	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
4. Az avantgárd formabontás 1	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
5. Az avantgárd formabontás 2	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
6. Fotó. Eszközök, műfajok.	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
7. Posztmodern művészet és irodalom 1	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok Meghívott művészek, vendégtanárok	
8. Posztmodern művészet és irodalom 2	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok Meghívott művészek, vendégtanárok	
9. A film céljai és lehetőségei 1	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek	

	Virtuális múzeumok	
10. A film céljai és lehetőségei 2	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
11. Új műfajok a 3. évezred elején 1	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
12. Új műfajok a 3. évezred elején 2	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
13. Új műfajok a 3. évezred elején 3	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
14. Új műfajok a 3. évezred elején 4	Előadás Párbeszéd Dokumentumfilmek, filmek Virtuális múzeumok	
Bibliográfia		
Kötelező könyvészet		
XX A 20. század fotóművészete. Taschen, 2002. Assmann, J.: <i>A kulturális emlékezet</i> . Atlantisz, Bp., 1999. Arisztotelész: <i>Poétika</i> . Matúra sorozat. Burckhardt, J: <i>Az itáliai reneszánsz</i> . bármely kiadás. Călinescu, M.: <i>Cinci fețe ale modernității</i> . Polirom, Iași, 2005. da Vinci, L.: <i>A festészetről</i> . Bármely kiadás. de Chardin, T.: <i>A kozmikus tudat</i> . bármely kiadás. Escher, K.: <i>Riportfényképezés</i> . bármely kiadás.		
Ajánlott könyvészet		
Fejér, Á., Szalma, N.: <i>Az európai gondolkodás nagy korszakai</i> . JATE, Szeged. Freud, S.: <i>Psichoanalízis</i> . bármely kiadás. Friedell, E.: <i>Az újkori kultúra története</i> , 1. kötet, Holnap Kiadó, Bp., 1991. Gadamer, H.G.: <i>Igazság és módszer</i> . Gondolat, Bp., 1984.		

Gilbert—Kuhn: *Az esztétika története*. bármely kiadás.
Guy Marica, V.: *Ipostaze ale picturii modern*
Meridiane, Buc., 1985.
Hamvas, B.: *Óda a 20. Századhoz*. bármely kiadás.
Hegyi, L.: *Avantgarde és transzavantgarde*. Magvető, Bp., é.n.
Heller, Á.: *A reneszánsz ember*. Akadémiai Kiadó, Bp., 1971.
Le Bon, G.: *A tömegek pszichológiája*. bármely kiadás.
Lyotard, J.F.: *A posztmodern állapot*. In: J. Habermas, J.F. Lyotard, R. Rorty: *A posztmodern állapot*. Századvég - Gondolat, 1993.
Mann, Th.: *Tonio Kröger*, bármely kiadás.
Moholy-Nagy, L.: *Festészet, fényképészet, film*. bármely kiadás.
Oțetea, A.: *Renașterea și reforma*. Ed. Științifică, Buc., 1968.
Pethő, B.: *A posztmodern*, Platón. Bp., 1996.
Pethő, B.: *A poszt-posztmodern*. Platón, Bp., 1997.
Tatarkiewicz, W.: *Az esztétika alapfogalmai*. bármely kiadás.
Van Gogh, V. albumok
Hofmann, W.: *Fundamentele artei moderne*. Meridiane, Buc., 1977.
Pavis, P.: *Előadáselemzés*. Balassi, Bp., 2003.
Bíró, Y.: *A hetedik művészet*. Osiris, Bp., 1998

Kutatásaink eredményeit a www.kortarsmuveszet.com (ISSN 2734 – 7818) publikáljuk.

A weboldalt közli és archiválja az Országos Széchényi Könyvtár / Magyar Elektronikus Könyvtár.

A weboldal ajánlott könyvészet hazai és külföldi egyetemeken.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp Megyei Tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Szintetizáló képesség Eredetiség Saját kutatási eredmények A könyvészet ismerete	Periodikus ellenőrzés	70 %
10.5 Szeminárium / Labor	Szintetizáló képesség Eredetiség Saját kutatási eredmények	Szemináriumi dolgozat	30 %

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

	A könyvészet ismerete		
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A kötelező szakirodalom elolvasása • Jelenlét min. 70% • Periodikus ellenőrzés • Szemináriumi dolgozat 			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						

Szeminárium felelőse:

Kitöltés időpontja:
2025.02.22

Előadás felelőse:

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az *SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban* történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Handwritten signature

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.02.24.

Intézetigazgató:

Handwritten signature

.....

.....

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása